

Handläggare
Arkebäck-Morén Annie

Datum
2014-01-20

Diarienummer

Minnesanteckningar förda mellan kontoret för hälsa, vård och omsorg (HVK) och Uppsala Pensionärsföreningars Samarbetsråd (UPS), och Anhörigas Riksförbund (AHR-U) 2013-11-12

Deltagare

ÄLN

Ebba Busch Thor (KD), ordförande
Mats Hansén (M), 1:e vice ordförande
Caroline Andersson (S), 2:e vice ordförande

HVK

Inga-Lill Björklund, direktör, Carina Kumlin, avd. chef, Gunvor Nordström Liiv, uppdragsstrateg, Marianne Sellgren, uppdragsstrateg, Maria Lindblom, uppdragsstrateg, Johanna Nivala, kriminolog, stiftelsen Trygga Sverige och Andreas Lindman, processledare.

UPS

Percy Westerlund, Sven-Olov Larsson och Roland Edwardsson.

AHR-U

Christina Elvheden

Inledning

Ordföranden *Ebba Busch Thor* hälsar välkommen till dagen möte.

Under punkten övrigt upptas fråga från *Percy Westelund* gällande elektroniska lås.

Ordföranden fortsätter med att berätta att under 2014 kommer ett nytt vårdboende som upphandlas enligt LOV.

Demens

UPS har genom Sven-Olov Larsson försökt få en bild av omfattningen av demenssjukdom bland äldre i Uppsala och hur dessa vårdas. En skrivelse ställd till äldrenämndens presidium angående detta, delas ut på bordet.

Gunvor Nordström Liiv redogör för att demensvårdsutvecklarna är specialister på demens och arbetar med tidiga kontakter.

För anhöriga är det möjligt att få 24 timmar gratis avlösning i månaden.

Demensvårdsutvecklarna kan få signaler från vem som helst till sig och anhörigcentrum. Handläggarna som arbetar med uppsökande hembesök erbjuder besök en gång per år för de seniorer som önskar det. De kan lotsa vidare till andra funktioner på den enskildes villkor. Landstinget utreder demensdiagnos. Med diagnos får man plats på ett demensboende. Kontoret följer utvecklingen bland yngre och äldre med demens. Idag har fem personer rörelselarm.

Roland Edwardsson frågar vad kommunen gör gällande demensvårdsutbildning.

Gunvor Nordström Liiv svarar att ca 80 undersköterskor under två terminer har fått Silviasysterutbildning med inriktning på demens. Det finns även yrkesutbildning på distans för spetskompetens.

Ordföranden kommenterar att detta med demens finns med i boendeplanen och kompetensförsörjningsplanen.

Medicinering

Marianne Sellgren redogör för att enligt Socialstyrelsens tidigare undersökning så har Uppsala legat högt gällande användande av läkemedel för äldre, men har lyckats att få ner användandet.

Regeringens satsning riktad till ”De mest sjuka äldre” fokuserade under 2012 på att minska användandet av olämpliga läkemedel.

Arbete pågår med kvalitetskriterier från Socialstyrelsen gällande att inte använda felaktiga läkemedel för äldre. Landstinget har tagit fram ett kort med en lista över läkemedel som ska undvikas och även ett kort för de som är lämpliga att använda.

Det finns även ett kort gällande behandling av smärta hos äldre, där står bland annat, att läkaren alltid bör överväga icke-farmakologisk behandling, till exempel fysisk aktivitet eller annan kost.

Personer som får medicin via kommunens läkemedelsdistribution har rätt till minst en läkemedelsgenomgång per år.

Landstinget har tagit fram en skattningsskala som är ett instrument för att upptäcka risk hos äldre för interaktioner och biverkningar av läkemedel.

Det finns tre varianter av blanketten PHASE-20 – skattningsskala för möjliga läkemedelsrelaterade symptom.

Den ena blanketten PHASE-20 är en version som läkemedelsanvändaren själv fyller i, eller med hjälp av anhörig.

Den andra blanketten PHASE-20 – är för personal inom kommun och landsting som hjälper patient som inte själv kan fylla i blanketten.

Slutligen den tredje blanketten PHASE-Proxy – används för att uppmärksamma besvär som kan ha samband med läkemedelsbehandling hos personer som inte kan medverka själva i bedömningen (framskriden demens eller afasi) och därför är beroende av att någon annan gör skattningen för deras räkning.

Blanketterna kan hämtas på www.lul.se/lakemedelsenheten.

Då det kan vara svårt med många blanketter för den enskilde så måste läkemedelsenheten informera MASAR, diverse chefer, och även privata läkare om vilka som finns och till vilken nytta.

Diverse kampanjer och projekt pågår och har pågått gällande användande av läkemedel. Bland annat "Håll koll på dina läkemedel" du som använder receptbelagda läkemedel kan få två olika listor. Läkemedelslistan från din läkare - den viktigaste, och apotekens lista Mina sparade recept.

Ett projekt som eventuellt ska permanentas är på akutintaget på Akademiska sjukhuset där en genomgång sker av de intagnas mediciner, vilket har visat sig ge mycket goda resultat.

Landstinget i Uppsala län har klarat 2013 års mål i den Nationella satsningen "Bättre liv för sjuka äldre" och kommer därmed att få ta del av pengarna som delas ut.

Percy Westerlund påminner om ett projekt "AKTIV" där uppföljning av medicin gjordes på vårdboenden.

Marianne Sellgren konstaterar att ett av de stora problemen på vårdboenden är utskrivningen av sömnmedel. Där måste inställningen hos personalen ändras så att inte sömnmedel skrivs ut av slentrian.

Arbetet fortsätter med att få ner användandet av läkemedel.

Fysisk aktivitet på recept, FaR

Maria Lindblom redogör för det tänkta arbetet med FaR i Uppsala kommun.

Det finns en modell och vägledning för implementering av FaR som Statens folkhälsoinstitut tagit fram, men som behöver anpassas för kommunen.

Implementeringen av FaR är en process innehållande följande punkter:

- Alla arbetsterapeuter och sjukgymnaster kommer att bjudas in att delta
- Pågå i sex halvdagar under november och december
- Träffarna kommer att innehålla forskning och evidens, teori FaR och implementering
- Gruppdiskussioner med skriftlig sammanställning
- Analys och fortsatt arbete

Införandet av FaR sker i två faser. I den första fasen tillämpas FaR för de enskilda som kan genomföra fysisk aktivitet på egen hand i enlighet med receptet. I den andra fasen har förfrågningsunderlag och avtal setts över så att förskrivare av FaR kan remittera den enskilde till kommunala verksamheter. Det vill säga att FaR utförs som en (delegerad) hälso- och sjukvårdsuppgift av medarbetare vid till exempel träffpunkter, via virtuell hälsocoaching, hemvård eller boendestöd.

En särskild satsning behövs för personer som är 65 år och äldre.

Roland Edwardsson saknar information på landstinget om FaR.

Percy Westerlund föreslår att små studiecirklar kunde vara ett alternativ för att motivera och sprida kunskap om FaR.

Äldres utsatthet vid våld i nära relationer

Johanna Nivala, kriminolog, Stiftelsen Trygga Sverige och *Andreas Lindman*, processledare, kontoret för hälsa, vård och omsorg, redogör för uppdraget.

Stiftelsen Trygga Sverige har fått i uppdrag att kartlägga förekomsten av brott mot personer 65 år och äldre i Uppsala kommun, med särskild fokus på våld i nära relationer. Äldre kvinnor är en särskild sårbar grupp och det finns lite forskning kring dessa.

För att kartlägga förekomsten av brott mot personer 65 år och äldre, har en enkätundersökning genomförts och ställts till 1 500 personer som slumpmässigt valts ut.

Enkäten skickades ut i maj 2013 med frågor som rör perioden sedan personen blev 65 år och under senaste året.

Svarsfrekvensen var hög 70,6 % och jämt fördelad mellan kvinnor 50,1% och män 49,9%.

De som svarade var:

61,4 % 65-74 år

16,4 % 75-79 år

21,9 % 80 år och äldre.

Utifrån undersökningen kan konstateras att äldre i jämförelse med andra grupper inte är en särskilt brottsutsatt grupp i samhället, men de är däremot en särskilt sårbar grupp, där de brott som inträffar kan ge upphov till särskilda reaktioner, problem och konsekvenser.

Roland Edwardsson: Det finns en kvinnojour och en mansjour. Det finns ett skyddat boende för kvinnor (Siri), men inget för män.

Andreas Lindman: Det behövs olika typer av skyddat boende för olika grupper.

Caroline Andersson: Bedrägerier förekommer i stor utsträckning men det är svårt med information som är tillräcklig, men inte är skrämmande.

Elektroniska lås

Percy Westerlund: En man har bränt inne i Karlskrona då det elektroniska låset inte fungerade i samband med en brand. Är det något som kan hända i Uppsala?

Carina Kumlin svarar att Trygghetsjouren varit i kontakt med Phoniro system som säger att de elektroniska låsen ska klara en brand under två timmar vilket är ett krav som ställs på elektroniska lås. Frågan kommer att följas upp då värmetåligheten på låsen bör ses över.

Sven-Olov Larsson efterfrågar en summering av genomförda uppföljningar, innehållande bland annat vilka problem som återkommer och annat intressant som framkommit.

Vid anteckningarna

Annie Arkeback Morén
Nämndsekreterare